GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ה, 2025
מספר השאלון: 1225
קובץ: תשובות סופיות

תנ"ך

שאלון 1225 (מסלול גמיש)

הוראות לנבחן

תוכנית הבגרויות הגמישה

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון – (1×40) – 40 נקודות

פרק שני – (1×40) – 40 נקודות

פרק שלישי – (1×20) – 20 נקודות

סך הכול – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אין להעתיק את השאלה; יש לכתוב את מספרה בלבד. (2) יש להתרכז בנושא. יש לשים לב לכתב, לכתיב ולפיסוק.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה. כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

כללי המענה במועד זה (קיץ תשפ"ה): לפי מכתב מנהלת תחום הדעת תנ"ך ממלכתי למורי המקרא, "תכנית הבגרויות הגמישה", מיום 24.09.24 (כ"א אלול תשפ"ד), נספח 1 ("בחינה חיצונית – מתווה חדש, מבנה הבחינה וחוקי מענה"), כללי המענה לשאלון זה (סיפורי אבות, סיפורי יוסף וקטע ולניתוח) זהים למבנה המודפס: פרק ראשון – שאלה אחת מתוך השאלות 1–2, כל הסעיפים (א' 12, ב' 14, ג' 14) = 40; פרק שני – השאלה שבפרק, כל הסעיפים (א' 12, ב' 14, ג' 14) = 40; פרק שלישי – סעיף א' חובה (12) ועוד סעיף אחד מתוך ב'–ד' (8) = 20. מסמך התובנות של תחום הדעת לקיץ תשפ"ה (09.09.25) מציין שבחינות המועד היו "בסימן המיקוד בפרקי הלימוד ובחוקי המענה המיוחדים", אך אינו מפרט לשאלון 1225 כללי מענה השונים מן המבנה המודפס.

הערה לפתרונות: בפסוקים המצוטטים השם המפורש נכתב בצורת ה' (גם עם אותיות שימוש: וַה', לַה', מֵה').

שאלות 1–4 זהות בנוסחן לשאלות 1, 2, 3 ו־11 בשאלון 1261 של אותו מועד; רק חלוקת הנקודות שונה.

בהצלחה!

תשובות סופיות

פרק ראשון – סיפורי האבות

שאלה 1

א. (1) שרי עקרה – אין לאברם יורש, אף שהובטח לו זרע; היא נותנת לאברם את שפחתה הגר לאישה כדי שהילד שייוולד ייחשב שלה ("אולי אבנה ממנה"). (2) אברם פסיבי: אינו אומר מילה, שומע לקול שרי ופועל לפי יוזמתה (עמדה מנומקת; אפשר גם קריאה חיובית).

ב. (1) הגר הרתה והקלה בכבוד גבירתה ("ותקל גברתה בעיניה"); שרי – מאשימה את אברם ומענה את הגר; הגר – בורחת למדבר. (2) המלאך מורה להגר לשוב ולהתענות תחת שרי, ומבטיח לה זרע רב; עמדה מנומקת – משיבה סדר זמני אך אינה פותרת את היריבות (ראו פרק כא).

ג. (1) "כי שמע ה' אל עניך" – ה' שמע את ענייה; השם יזכיר לה שאינה נטושה. (2) כן: לפי רלב"ג זרעו ימשול בכול וינצח, וארצו תהיה רחבה – עתיד של שלטון וחירות לבן שפחה (עם הסתייגות: בסוף יהיה מנוצח).

שאלה 2

א. (1) לא לקחת אישה ליצחק מבנות הכנעני, אלא ללכת לארצו ולמולדתו של אברהם ולקחת משם. (2) אם האישה לא תרצה ללכת – העבד נקי, אך אסור להשיב את יצחק לשם; כי ה' הבטיח את הארץ לזרע אברהם, ויצחק חייב להישאר בה.

ב. (1) חסד שאינו מוגבל לקרובים ולחברים אלא פורץ אל ה"אחר" – הזר; רבקה משקה איש זר וגמליו ביוזמתה ומציעה לו לינה. (2) היא מחליטה בעצמה ומיד "אלך", בניגוד לרצון המשפחה לעכב.

ג. (1) כדי להיראות זהיר ונאמן לשבועה – שנתן מתנות רק לאחר שווידא שהנערה ממשפחת אדונו; כך הסיפור משכנע שהכול בהדרכת ה', והמשפחה תסכים. (2) "מה' יצא הדבר... הנה רבקה לפניך קח ולך".

פרק שני – סיפורי יוסף

שאלה 3

א. (1) ה' בירך את בית המצרי בגלל יוסף – הצלחה בבית ובשדה. (2) פוטיפר הפקיד אותו על ביתו ומסר הכול לידיו.

ב. (1) רב – בא לעבודתו הרגילה, בתום לב; שמואל – בא כדי להתייחד עם אשת פוטיפר (כמעט נכנע). (2) עמדה מנומקת; למשל רב – יוסף מסרב בתוקף ("וימאן", "וחטאתי לאלהים") ויום יום אינו שומע לה.

ג. (1) "העבד העברי" – להקטין את יוסף בעיני בעלה (עבד, זר), לעורר את כעסו ולהטיל עליו אחריות ("אשר הבאת לנו"). (2) כדי שיביא תועלת בבית הסוהר שתחת פיקודו; כן – עונש מקל ושימוש בכישרונותיו מעידים שלא האמין לה עד הסוף (או עמדה הפוכה מנומקת).

פרק שלישי – קטע להבנה ולניתוח

שאלה 4

א. שלח אותו להסתתר בנחל כרית ולשתות ממי הנחל; ציווה את העורבים להביא לו לחם ובשר בבוקר ובערב.

ב. (1) לצרפת אשר לצידון, אל אישה אלמנה שה' ציווה לכלכלו – כי הנחל יבש בגלל הבצורת. (2) שלטון ה' אוניברסלי: הבצורת שורה גם בצידון, ארץ הבעל אל הגשם – הבעל חסר אונים בתחומו, וה' שולט בגשם ובחיים בכל מקום.

ג. (1) פת לחם; נותר לה רק מעט קמח ושמן לסעודה אחרונה לה ולבנה לפני שימותו. (2) לתת לו עוגה ראשונה – לפני בנה הרעב; שכנע ב"אל תיראי" ובהבטחת ה' שכד הקמח לא יכלה וצפחת השמן לא תחסר עד הגשם.

ד. (1) אליהו בא להזכיר את עוונה ולהמית את בנה – כי בנה חלה עד שלא נותרה בו נשמה. (2) מהאשמה ועוינות ("מה לי ולך") להכרה ואמונה ("עתה זה ידעתי כי איש אלהים אתה ודבר ה' בפיך אמת") – בעקבות החייאת בנה בתפילת אליהו.

כל הבגרויות בתנ"ך עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/tanach